
Tapusi glezna, kura priecēja visus

3 dienas Limbažos amatieru teātri atšķirīgās valodās, bet ar līdzīgu spēles azartu, kā uz baltas lapas veidoja zīmējumus, attēlus, vārdus un krāsas, līdz radās glezna, kuru var nosaukt – starptautiskais amatierteātru festivāls “Spēlesprieks”, oriģināldramaturģijas apmaiņa Somija – Dānija – Latvija.

Ausekļa Limbažu teātrim, Teaterkatten no Kopenhāgenas un Üdenkaupunki teātrim no Somijas šī bija jau trešā tikšanās reize, tālab bija gan apkampieni, gan skūpsti. Un daudzi aktieri cits citu uzrunāja vārdā. Pazīstams bija arī lugu tekstuālais materiāls, kuru šie teātri rādīja, tālab galvenā interese bija par to, kāda būs izrāde, ko jaunu režisors un aktieri būs atraduši lugā.

Pirmie uz ugunsliņijas stājās limbažnieki. Sasprindzinājums bija liels, jo 1. rindā sēdēja lugas “Kalienskas sievietes” autors Kajs Nissens. Neierasti, bet jau 1. cēlienā spēli bieži pārtrauca aplausi un sajūsmas saucieni, kas sākumā samulsināja, bet vēlāk pacēla aktieru spēli un dziesmas emocionālā skanējumā. Tādēļ pēc izrādes uzklaut dramaturga un pārējo kolēģu atzinību bija divtik patīkami, jo tās nebija pieklājības frāzes.

Elīna Kikku, Üdenkaupunki teātra režisore, un somu aktieri Ingas Ābeles lugu “Dzelzāle” veidoja kā ironisku farsu. Žēl, ka pati autore bija saslimusi un nevarēja izrādi noskatīties. Tomēr skatītājiem bija interesanti *latviešprāt* smeldzīgo vientulības stāstu redzēt papildītu ar tik daudziem pārspīlējuma elementiem, kas reizēm pat spēcīgāk par skumjām parādīja alkas pēc maiguma.

Teaterkatten aktieri un režisors Andreas Boeskov neonacisma atdzimšanas tēmu, kas attēlota somu lugā “Vainīgi ir nēģeri”, parādīja savdabīgi, pielietojot politiskā teātra formas. Janīna Brence, teātra zinātniece: - *Šī izrāde atgādināja Meierhofa teātri un “Zilās blūzes”, kas 20.gados bija populāras Krievijā boļšvistiskās politikas propogandēšanai. Ja skatītāji saprastu visu tekstu, arī viņi līdzīgi dāņiem celtos un dotos līdzī jauanajai partijai, kuru tepat uz skatuves izveidoja aktieri.*

Projektu “Oriģināldramaturģijas apmaiņa Somija – Latvija – Dānija” festivālā papildināja Preiļu jauniešu teātris “Ķimene”, Kelmēs mazais teātris no Lietuvas un Permas teātra studija “Novaja drama”. Krievu izrādei “Oboim Off” latviešu skatītāji sekoja ar lielu sajūsmu, jo saprotamā valodā ļāva labi sajūst krievu cilvēka dvēseles peripetijas. Bez tam aktieri iestudējumā darbojās ļoti profesionāli.

6 izrādes bija spraigs darbs tehniskajiem darbiniekiem. Gatis Kosītis, Lauris Dīriķis un Ēvalds Kazāks ne vien izpildīja režisoru prasības izrāžu izgaismošanai un apskaņošanai, bet arī veiksmīgi tika galā ar kļūmīgām tehniskām situācijām, kuras iepriekš nevarēja paredzēt. Teātra mājā katrai izrādei bija jāpārbūvē skatuve un reizēm arī ietērps. Šo spraigo darba tempu izturēja Jānis Roļskis, Mārtiņš Saulīte un Anna Martinsone.

Festivāls nav tikai izrāžu skatīšanās un diskusijas. Viesi te izjūt mūsu pilsētu un pilsētnieku attieksmi. Kopā ar teātriem šais dienās bija gan Limbažu domes priekšsēdētājs Ojārs Puriņš, gan rajona padomes priekšsēdētājs Jānis Bakmanis, gan valsts kultūras inspektore Taisa Aruma un tas ikvienam deva pārliecību, ka visi šeit ir mīļi gaidīti. Lai naktī siltāk, iedegās uguns kuri un kā simboliska vērtība katram teātrim pat tika dāvāts koks ar katras valsts karogu krāsas āboliņiem.

Kelmes mazā teātra režisors Aigimantas Aronas Limbažos viesojās jau otro reizi, tāpēc pārliecinoši apgalvoja, ka mūsu pilsētai piemītot kaut kas īpašs, kuru var izteikt vienā vārdā *limbažniecisks*. Noteikti šo īpašo gaisotni pilsētā festivālā palīdzēja radīt Kultūrkapitāla fonda, rajona padomes un pilsētas domes, kā arī Ziemeļvalstu biroja finansiālais atbalsts.

Festivāls ir svētki un arī savas valsts nacionalitātes prezentācija. Mēs rādām savu pilsētu, ielas, mājas un ezeru. Rādām kultūras iestādes un arī lepojamies ar savu kultūru. Pateicoties Ritai Balodes ieteiktajam un izveidotajam noformējumam, kultūras nams piepildījās ar īpašo festivāla auru.

Atpūtas sarīkojumos viesi iepazīna *latviešu ķēķi*. Ciemiņi sajūsminājās par “Trīs kambaru” saimnieču štovētajiem kāpostiem ar desiņām, vārtajiem pelēkajiem zirņiem ar tīrkultūru, biezpiena plācenīšiem ar zemeņu ievārijumu, teica paldies saimniecēm kafejnīcā “Ezermalā”, slavēja “Dunte plus” zivis. Pateicoties materiālajam atbalstam, ko sniedza veikalu tīkls ELVI un personīgi Imants Rendenieks, a/s “Limbažu piens” un personīgi Viesturs Krilovs, uzņēmēji Jānis Uzklīņģis un Andris Teviņš, visi festivāla dalībnieki Limbažos jutās kā mājās. Permas teātra aktieri, liekas, ilgi neaizmirsīs pāršanos pirtī Lauvās, svaigi kūpinātās vimbas un nevilto sirsnību, kādu katram viesim dāvāja saimnieks Edmunds Birkenbergs. Atvadoties Permas teātra režisore atzinās: - *Uz Latviju ansamblis brauca zināmu nedrošības sajūtu. Krievijā ir uzskats, ka krievus te ienīst, tālab nāksies dzirdēt daudz skarbu vārdu un izjust naidu. Uzņemšana Limbažos, organizatoriskās rūpes, gādība un sirsnība apliecināja pilnīgi pretējo. Mēs jutām, ka mūs mīl!*

Festivāla pēdējā dienā režisori, eksperti un 5 valstu amatieru teātru asociāciju pārstāvji runāja par oriģināldramaturģijas iestudējumu tendencēm teātros, kā arī izvērtēja projekta gaitu. Izskanēja doma, ka ideju, varbūt ne tādā pašā veidā kā līdz šim, vajag turpināt. Jakobs Ošlāgs, Dānijas amatieru teātra asociācijas pārstāvis, ierosināja tāpat kā pirms pieciem gadiem satikties Dānijā un meklēt jaunas sadarbības iespējas.

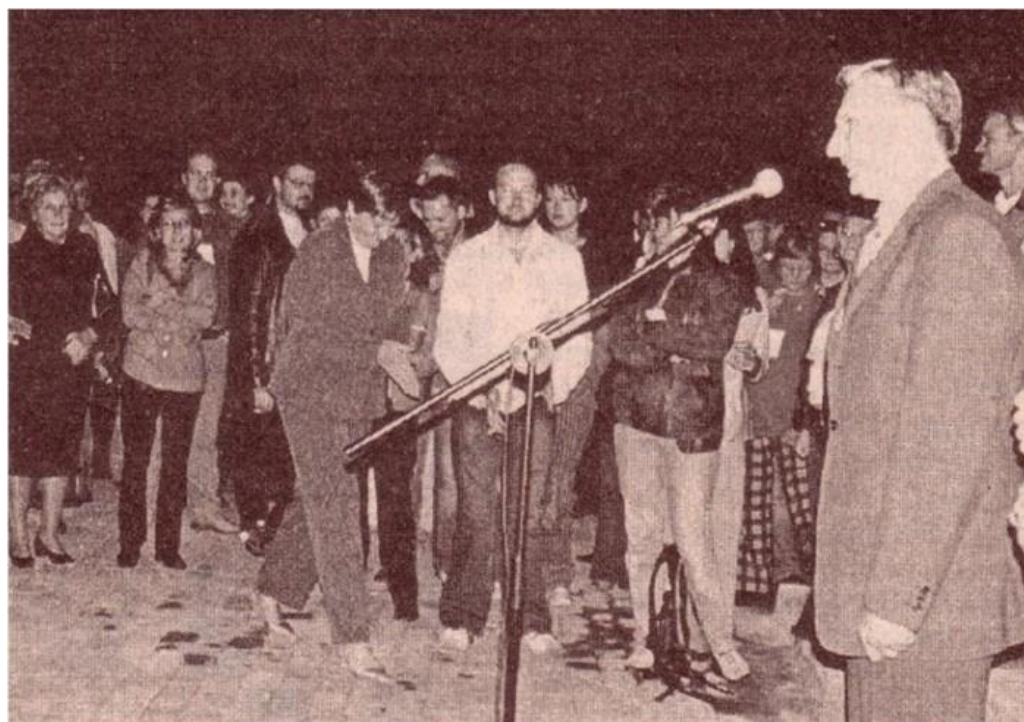
Kad uzkāp kalnā, vari ieraudzīt nākamo virsotni, augstāku un vilinošāku. Kad apskatīta viena lapa, gribas stāstu turpināt. Varbūt līdzīgi būs ar šo apmaiņas projektu? Līdz nākamajam “Spēlespriekam” vēl 2 gadi. Ir laiks domāt. Kaut gan dienas skrien tik ātri...

Intas KALNIŅAS teksts

Regīnas Tamanes foto

Dāņu Teaterkatten izrādi «Kalienskas sievietes» iestudēja pirms 2 gadiem, bet limbažnieki - šogad, tomēr prieks par darbu ir visiem, arī autoram Kajam Nissenam (1. rindā otrais no kreisās)

Limbažu domes priekšsēdētāja Ojāra Puriņa veiksmes vēlējumi festivāla dalībniekiem ļoti noderēja